

του Ανδρέα Θ. Δρακάκη

Ο ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1817 και οι σφαγές της Σμύρνης (1821) ανάγκασαν τους γονείς του να εκπατριστούν και να καταφύγουν στη Σύρα περί τα τέλη Απριλίου 1821 (1). Τότε ήταν μόλις τεσσάρων ετών. Εκεί στην οικιζόμενη Ερμούπολη διδάχθηκε τα πρώτα γράμματα. Όπως γράφει ο ίδιος στον πρόλογο της πρώτης έκδοσης τού ποιήματός του, με το οποίο ασχολούμεθα σήμερα, *κρίνω, εκ των ων ουκ άνευ, να κάμω δημοσία εξομολόγησιν, ουχί προς όφελος της αμαρτωλής ψυχής μου, αλλά προς όφελος των Ερμουπολιτών... Εξ όλων των νήσων του Αιγαίου, τρέφω προς την άνυδρον Σύρον ιδιαιτέραν τινά συμπάθειαν και αγάπην. Και τούτο ουχί διότι πάσχω από υδροφοβίαν, αλλά διότι εν αυτή διήνυσα μέγα μέρος των παιδικών μου ημερών... Εν Σύρω έζησεν επί πολύ ο πατήρ μου ως έμπορος και εν αυτή τέλος βλέπω τα στοιχεία καλής, ειρηνικής και προοδευτικής κοινωνίας* (2).

Ο Θ. Ορφανίδης, μαζί με το νεότερο αδελφό του Δημήτριο, αφού τελείωσαν το δημοτικό σχολείο στη Σύρα, μετοίκησαν στο Ναύπλιο όπου παρακολούθησαν τις εγκύκλιες σπουδές τους (σχολαρχείο - γυμνάσιο). Το 1835 ο Θ. Ορφανίδης διορίσθηκε υπουργικός γραφέας στην Αθήνα και το 1840 στάλθηκε με υποτροφία κρατική στο Παρίσι για να σπουδάσει βοτανική για την οποία επεδείκνυε ιδιαίτερη κλίση. Μετά τις λαμπρές σπουδές στο Παρίσι γύρισε στην Αθήνα όπου το 1850 διορίσθηκε έκτακτος καθηγητής της Βοτανικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών για να γίνει το 1854 τακτικός καθηγητής. Πέθανε στις 5.8.1886 στην Αθήνα. Εκτός από την επίδοσή του στη Βοτανική διακρίθηκε και ως σατιρικός ποιητής. Πριν πάει στο Παρίσι δημοσίευσε τομίδιο σατιρικών ποιημάτων με τον τίτλο *Μένιππος* που ήταν

τόσο καυστικό και απρεπές ώστε να προκαλέσει την απόλυσή του από τη θέση του στο υπουργείο και την παραπομπή του σε δίκη, στην οποία καταδικάστηκε σε κράτηση τριών ημερών! Ως κατηγορούμενος είχε χρησιμοποιήσει για δικηγόρο το γνωστό Αθηναίο δικηγόρο Περικλή Ίακ. Αργυρόπουλο στον οποίο αφιέρωσε και το δεύτερο τόμο του *Μενίππου*

γνωστό και ως «ΠΕΡΙΑΚ» διότι είχε κι άλλο δικηγόρο πρώτο εξαδέλφο επίσης Περικλή Αργυρόπουλο. Ο Αργυρόπουλος εκτίμησε την ελληνομάθεια, την ευστροφία, το σατιρικό πνεύμα, αλλά και τις επιδόσεις του Ορφανίδη στη βοτανική, και φρόντισε να του δοθεί η αναγκαία υποτροφία για την οποία μιλήσαμε παραπάνω για να πάει στο Παρίσι να σπουδάσει βοτανολογία.

Εκτός από τα πολλά συγγράμματά του που σχετίζονται με τη βοτανική, που τον κατέστησαν πατέρα της βοτανολογίας στην Ελλάδα, δημοσίευσε και τα εξής σατιρικά ποιήματα. *Μένιππος*, σε δύο τόμους, *ο Ιώτας*, το *Τίρι-Λίρι*, *ο Άπατρις*, *ο Πύργος της Πέτρας*, *ο Άγιος Μηνάς* κ.ά. Εκτός όμως απ' αυτά έγραψε κι ένα μη σατιρικό ποίημα το *Χίος Δούλη*, που επαινέθηκε πολύ όταν κυκλοφόρησε το 1858. Το *Τίρι-Λίρι* δημοσιεύθηκε το 1858, αλλά τι ακριβώς σημαίνουν οι δύο αυτές λέξεις δεν είναι γνωστό.

Το όλο περιεχόμενο του ποιήματος φανερώνει ότι το γράφει παλιός Συριανός για το νησί του. Γιατί ναι μεν έζησε στη Σύρα ως μόνιμος κάτοικός της όχι περισσότερα από πέντε έξι χρόνια όμως, όπως αναφέρει στον πρόλογό του, στο *Τίρι-Λίρι: Διήνυσα μέγα μέρος των παιδικών μου ημερών εκεί αι δε παιδικαί εντυπώσεις είναι η ποιητικωτέρα σελίς του βιβλίου της ζωής*. Όταν δε αρχίζει την εξιστόρηση του «κυνηγεσίου» του περίφημου «κούκου», ο οποίος είναι και το βασικό θέμα του ποιήματος, ο προσδιορισμός των κυνηγετικών τοποθεσιών αποδεικνύει ότι ο Ορφανίδης γνώριζε επακριβώς όλες αυτές τις συριανές τοποθεσίες. Η διήγησή του αρχίζει με ειρωνική προσφώνηση της Σύρας με τα ακόλουθα:

*Χαίρε ξηρόνησος! τροφός εν μέρει των κηφήνων
Της Πρωτευσούσης(3), και τροφός των θελκτικών Σειρήνων.
Αίτινες έλκουν τους γαμβρούς με άσματα ταλλήρων!
Χαίρε, η όζουσα βαρύ της πισσασφάλτου μύρον(4)!*

*Όπου δι' ένα οβολόν σκληραί κροτούνται μάχαι!
Χαίρε, η θίν η άνυδρος! χαίρε των βράχων βράχε
Εις σε αν εφθειρίασεν ο Φερεκύδης πάλαι
Κερδίζονται καν σήμεραν ποσότητες μεγάλαι,
Κ' εις της τερπνής σου αγοράς τας αγιιάς τας πρώτας
Πολλοί τας φθειριώσας των ετίναξαν καπότας.*

Η υποστηριζόμενη άποψη ότι κυκλοφορούσαν πολλές ψείρες στην αγορά της Ερμούπολης γίνεται περισσότερο για να ενθυμήσει ο Ορφανίδης την τραγική ασθένεια από την οποία πέθανε τον 6^ο π.Χ. αιώνα ο διδάσκαλος του Πυθαγόρα Συριανός σοφός Φερεκίδης, που όντως πέθανε από φθειρίαση, παρά διότι οι συχνάζοντες στην αγορά της πόλεως έμποροι ήταν γεμάτοι ψείρες, αφού τότε η αγορά μας συγκέντρωνε τους εκλεκτότερους ξένους και ημεδαπούς εμπόρους(5). Στη συνέχεια ο Ορφανίδης περιγράφει την πενιχρότητα του Συριανού κυνηγιού σε αντίθεση με τα υποστηριζόμενα από τους Συριανούς κυνηγούς για τις τρομερές «τζορνάδες του παλιού καλού καιρού», κατά τις οποίες σκοτώνονταν κατά εκατοντάδες τα τρυγόνια και κυρίως τα ορτύκια. Αντίθετα ο Ορφανίδης υποστήριζε τα ακόλουθα,

*Τρισευτυχής ο κυνηγός ο τρώσας εις την μύτην
Ή φλύαρον κορυδαλλόν, η άσεμνον πυργίτην!
Σκολόπακες και πέρδικες, και κόσσυφοι και νήσσαι
Είναι υπάρξεις μυθικά και επινοηθείσαι!
Σπανίως το φθινόπωρον δεκάδες ορτυγίων
Προς τους αμμώδεις φέρονται σωρούς και παραλίων.
Και είναι σπανιώτερον εάν την σύντροφόν της
Απώλεσ' εις ερωτικόν κανέν ταξειδίον της
Η τρυφερά τρυγών, κ' εάν επί της νήσου Σύρου
Ήλθε να ζήση σώφρονα και βίον καλογήρου
Να εκπληρώσει την αγνή ευχήν της κεκρυμμένη*

*Η μυστική της έλευσις αδύνατον να μένη,
Αδύνατον περί αυτήν, και από πάντα βράχον
Να μη βροντήσουν φονικά βολαί των πτηνομάχων.
Και πώς να γίνη άλλως πως! αφ' ου οργά συνήθως
Ανώτερον των κυνηγών, ή των πτηνών το πλήθος:
Ενίοτε οι κυνηγοί κατά κοινόν καθήκον
Παρηγορούνται μ' όλεθρον των σταφυλών και σύκων.
Και τότε δα αλλοίμονον 'ς την άμπελον εκείνην,
Την αποζημιόνουσαν την δίψαν των κ' οδύνην!
Αλλοίμονον εις την συκήν, ην δρέπουσι με ζήλον,
Διότι, εις τους κλάδους της δεν μένει ουδέ φύλλον.*

Αφού δε εκθέτει τα παραπάνω ο Ορφανίδης, τα οποία παρουσιάζουν τις μέχρι και των ημερών μας κρατούσες συνήθειες των κυνηγών της Σύρας, τόσο όμως χαριτωμένα και πανέξυπνα, καταλήγει στην εμφάνιση του πρωταγωνιστή του έργου του, του Χιώτη εμπόρου Ζολώτα, ο οποίος ξεκινά από την Ερμούπολη και *έφθασεν εις το Πισκοπείον χωρίς να ίδη πετεινόν, ή πετεινού σημείον* γι' αυτό εγκαταλείπει το Πισκοπείο και συνεχίζει ο Ορφανίδης:

*Εκείθεν τα επρύμνισε εις του Κοῦμού το ρεύμα?
Και αναβάς τα Τάλαντα, ευρέθη προς το γεύμα
Εις την προς Χρούσα άγουσαν, και άνωθεν του Μάννα.*

Ο προσδιορισμός των τοποθεσιών αυτών αποδεικνύει πόσο πολύ γνώριζε ο Ορφανίδης τη συριανή ύπαιθρο. Εκεί στα Χρούσα όμως σταματά ο Ζολώτας και ο Ορφανίδης αναφέρει για πρώτη φορά την εμφάνιση ενός κούκου.

*Όταν απίστευτος χαρά! επί συκής αγρίας
Το διωκόμενον πτηνόν εκάθησεν· οποίας
Επλήσθη τότε τέρψεως η Μούσα μου διστάζει
Να το ειπή· φιλάργυρος ποτέ του δεν κυττάζει
Με βλέμμα τόσον άπληστον το στίλβον του χρυσίον.
Αηληπισμένος εραστής υπ' έρωτος μεθύων.
Την νέαν ερωμένην του δεν βλέπει μ' ευθυμίαν
Τοσαύτην, ως ο κυνηγός την πιθανήν του λείαν·
Κυπτός, κυπτός κι' ακροθιγώς πατών τον πλησιάζει...
Σκοπεύει ... κ' η καρδιά του ενώ ριγοτρομάζει
Πυρσοκροτεί... βορυβομβούν τα πέριξ παραχρήμα...
Κι' ω θρίαμβος Ζολότειος· ο κούκκος πίπτει θύμα!
Αλλ' ως παράδοξος ηχώ εκ γείτονος φραγμώνος
Τρεις άλλοι κρότοι μπουμ! μπαμ! μπιμ!*

Αυτό είναι η κρίσιμη καμπή. Οι συμπυροβολήσαντες με το Ζολώτα κατά του κούκου υποστήριζαν ότι αυτοί έπληξαν το πουλί και ο καυγάς αυτός χώρισε σε τέσσερις αλληλοσπαρασσόμενες παρατάξεις την κοινωνία της πόλεως και δημιούργησε το «κουκικόν ζήτημα»!

Πριν όμως προχωρήσουμε στην εξιστόρηση της συνέχειας του κουκικού ζητήματος κρίνουμε σκόπιμο να ασχοληθούμε με λίγα λόγια για το μόνο γνωστό μη σατιρικό ποίημα του Ορφανίδη το με τίτλο *Χίος Δούλη*. Υποστηρίχθηκε ότι ήταν ένα άρτιο ποίημα μέρος του οποίου, με ειδικό σημείωμα για το συγγραφέα Θ. Ορφανίδη, δημοσιεύθηκε στην *Ποικίλη Στοά* του 1886 λίγο πριν από το θάνατο του ποιητή(6).

Κατά την περίοδο 1856-1870 ο Ορφανίδης μοίραζε το χρόνο του μεταξύ Αθήνας και Σύρας. Είχε δε δημιουργήσει στην Ερμούπολη εκλεκτό κύκλο λογίων, φιλομούσων και ανθρώπων των γραμμάτων και του πνεύματος.

Μεταξύ αυτών περιλαμβάνετο και ο γιατρός και ποιητής Μύρων Νικολαΐδης(7), ο οποίος όταν άρχισε να δημοσιεύει ποιήματα όπως έκθετομε στη συνέχεια. τα υπέγραψε με το αρχικό Ν και Μύρων και οι μη Συριανοί νόμιζαν ότι το επίθετό του είναι Μύρων, ενώ ήταν το κύριο όνομά του. Ο Μύρων ήταν Κρητικός την καταγωγή όπου το κύριο όνομα ΜΥΡΩΝ είναι

συνηθισμένο. Οι μετέχοντες στον κύκλο του Ερμουπολίτες συναντιόντουσαν συνήθως σε βεγγέρες σε διάφορα σπίτια όπου απαγγέλλονταν ποιήματα που συνέτασσαν οι μετέχοντες ή έπαιζαν οι κυρίες πιάνο ή τραγουδούσαν ή συζητούσαν απλώς κυρίως θέματα πνευματικά. Στην ομήγουρη αυτή μετείχε τακτικά και ο γιατρός Μύρων Νικολαΐδης, οπότε αιφνιδίως διέκοψε τις παρουσίες του επειδή νυμφεύθηκε πλούσια Συριανή αριστοκράτισσα. Τότε ο Ορφανίδης σε κάποια από τις παραπάνω βεγγέρες, απήγγειλε το εξής σατιρικό ποιημάτιο που το περιεχόμενο του δημοσιεύθηκε.

*Ο φίλτατος Μύρων
ακάματος σπείρων
παχύν αλλά στείρον
εισέτι αγρόν
Ορφεύς τών ταλλήρων
Μουσών αναργύρων
να ψάλει τον λύρον
δεν έχει καιρόν!*

Το ποιημάτιο αυτό μπορεί να ήταν έξυπνο, δεν ήταν όμως ευπρεπές. Ένα διακεκριμένο φίλο σου, γιατρό και λόγιο, δεν είναι παραδεκτό να του λες πως ενδιαφέρεται μόνο για το χρήμα και παντρεύτηκε για τη μεγάλη προίκα που πήρε. Ήταν φυσικό να δημιουργηθεί ψυχρότητα μεταξύ τους και διακοπή των σχέσεων Ορφανίδη και Συριανών(8). Άλλωστε είναι γνωστή η τάση του Ορφανίδη προς βωμολοχίαν.

Ας επιστρέψουμε όμως στο *Τίρι-Λίρι*. Ο ποιητής μπερδεύει στο ποιήμα του αρχικά τον πλοίαρχο Γούλφ, κυβερνήτη του αγγλικού πλοίου που προσήγγισε στο λιμένα μας και έναν άλλο Άγγλο που τον ονομάζει κύρ Κούκε. Το τμήμα αυτό του τρίτου τμηματος του όλου ποιήματος είναι χωρίς ενδιαφέρον για το σημερινό Έλληνα. Θα σταθούμε όμως για λίγο στο τέταρτο «άσμα» που συνδέεται με την επικειμένη δίκη για το ποιος σκότωσε τον κούκο, θέμα που παραπέμφθηκε να κριθεί από τον Ειρηνοδίκη Ερμουπόλεως. Γράφει δε ο Ορφανίδης:

*Ορθόν δε ήτο κατ' αυτόν, η δίκη η σπουδαία
Αρκούντως να γηράση μέν, να μένη όμως νέα.
Ώστε να φέρη πρόσοδον διά των χαρτοσήμων.*

*Ένεκα τούτου, τας εχθράς ως έλαβε μηνύσεις,
Χιλίας διά μάρτυρας είπε να κάμουν κλίσεις·
Διέταξε δ' ανάκρισιν μετά μεγάλου ζήλου,
Σπουδάζωγ την καταθεσιν εκάστου αντιζήλου.*

Εάν ενήργει ούτω πως ο κυρ Ειρηνοδίκης,
Μη κρίνετε ότ' ήτον δα ο πρώτος εν αδίκους.
Το Υπουργείον έπεμψέ ποτέ δι' εγκυκλίου
Προς πάσας τας δικαστικάς αρχάς του Βασιλείου
Τους κυρωθέντας νόμους μας και έγραψε συγχρόνως:
-«Εις την εφαρμογήν αυτών βαδίζετε συμφώνως·
»Μετά του λόγου του ορθού και της επιεικειάς!»
Αλλά Ειρηνοδίκης τις, οικών τας ακρωρείας
Του Ταυγέτου, ούτω πως απήντησ' έσπευσμένως·
-«Ελάβομεν κυρ Υπουργέ, κι' ανέγνωμεν ασμένως
Τον Αρμενόπουλον, ομού με τας Δικονομίας·
Αλλά του Λόγου του Ορθού και της Επιεικειάς
Τα θαυμαστά συγγράμματα εντός του κιβωτίου
»Δεν εύρομεν, και στείλτε τα διά Ταχυδρομείου».
Πλην συγκρινόμενος μ' αυτόν τον ζώντα μετά θάων
Της Σύρου ο μικρός κριτής δεν ήτο τόσο ζών.

Μαθούσα δε η φίλερις πληθύς των Δικηγόρων
Ότι ο κούκκος στάδιον θ' ανοίξη δραχμοφόρον,
Ως σφήκες περί σταφυλήν περκάζουσαν το θέρος
Καθείς των έσπευσ' ενεργόν 'ς αυτό να λάβη μέρος.
Και αφού περιγράφει τους δικηγόρους και των δύο πλευρών καταλήγει με τα
ακόλουθα:
Πλην δικαστά αδέκαστε! πλην κυρ Ειρηνοδίκαι!
Οι παλαιοί μας ρήτορες αν διά δύω σύκα
Εκραύγαζον εις την Βουλήν μεθ' ύφους ατιθάσου
Τι διά κούκκον θαυμαστόν θα έκαμνον φαντάσου·
Κ' ημείς αυτών απόγονοι, υιοί και κληρονόμοι
Τοιαύτην ν' αμελήσωμεν υπόθεσιν ακόμη;
Δεν βλάπτουσι το έθνος δε κακοί τοιούτοι τρόποι;
Και τι θα είπη δι' ημάς ο Κόσμος, η Ευρώπη,
Ο Φαρμεράυερ (9), ο Αμπούτ (10), και ίσως τόσοι άλλοι
Τρισευγενείς προστάται μας, και φίλοι μας μεγάλοι ...

Δεν πρόκειται βέβαια να παρακολουθήσουμε την εξέλιξη της δίκης, η οποία απασχολεί άλλες πενήντα σελίδες του μικρού βιβλίου. Αναφέρουμε μόνο ότι ο ειρηνοδίκης έκρινε σκόπιμο να διατάξει αυτοψία για να διαπιστωθεί πού βρισκόταν καθένας από τους διαδίκους και πού ο κούκος και τίνος η βολή ήτανε πιθανότερη να σκοτώσει. Γράφει δε ο Ορφανίδης συνεχίζων:

Την επιούσαν πριν χρυσούς ο ήλιος προβάλη
Εις Χρούσα διευθύνοντο μικροί τε και μεγάλοι·
Και επειδή ην δύσβατος ο δρόμος κι' εκ της Χώρας
Απέχει το χωρίδιον εκείνο δύω ώρας.
Μετέβησαν, ως σύνηθες, οχούμενοι επ' όνων
Οι μεν διά τον Κουκκισμόν, οι δε προς τέρψιν μόνον.

*Εκεί μεγάλας έκαμον ερεύνας κατά τόπον.
Του φόνου κατά το δοκούν μαντεύοντες τον τρόπον.
Ειρηνοδίκης, μάρτυρες, πολίται, δικηγόροι,
Εφιλονείκουν κ' έκραζον καθώς οι αχθοφόροι·
Συνέταξαν περιγραφάς, εκθέσεις, παρεκθέσεις.
Ηρίθμησαν τα φρύγανα που έφερεν η θέσις.
Τους λίθους. και τους χάνδακας, και μέχρι των χαλίκων,
Και περί δειλην χαίροντες επέστρεφον κατ' οίκον.*

*Αλλ' ο κακός διάβολο. σκοπεύων να γέλαση
Κακήν ηυδόκησε σκηνήν να τοις προετοιμάση.
Ενώ ευθύμως έστρεφον λαλούντες, τραγωδούντες,
Ως οι τα Διονύσια πάλαι ποτέ τελούντες,
Το ήμισυ του πληθυσμού, οι όνοι, μετά μένους
Επαναστάντες έρριψαν χαμαί τους οχουμένους,
Διότι ως κακεντρεχείς γαΐδαροι που ήσαν
Μεγάλην προς ερωτικές συμπλέξεις είχον λύσσαν.
Κ' επήλθεν εις την μνήμην των ότι εν μηνί Μαΐω
Προνομιούχοι γίνονται εν ανοικτώ πεδίω.*

Από τη γαΐδουρομαχία αυτή τραυματίσθηκαν οι δύο αντίπαλοι δικηγόροι, όπως δε γράφει ο ποιητής.

*Κ' εις την μεγάλην έξαψιν του ψυχικού των βάρους
Πολλάκις εβλασφήμησαν τους κούκκους και γαΐδάρους.
Εν τούτοις η υπόθεσις του κούκκου, ενώ ίσως
Έμελλε κάπως να λυθή, το προς τους όνους μίσος
Τον ρουν της ανεχαΐτισε, και πάντες ομοφώνως
Και Κούκκοι και Αντίκουκκοι εζήτησαν συγχρόνως
Της δίκης την κατάργησιν, κ' εν μέσω της πλατείας
Εκραύγαζον μετά θυμού, και λύσσης, και μανίας.*

Στη συνέχεια περιπλανάται ο ποιητής γύρω από τα διεθνή θέματα, παρουσιάζοντας στο προσκήνιο της συριανής πλατείας το Γάλλο λογοτέχνη Edmond About.

Συμπληρώνει δε την περιπλάνησή του με μία επίσκεψη στη Σέριφο χωρίς ενδιαφέρον για να συμπληρώσει εκατό περίπου σελίδες. Το γεγονός όμως είναι πως στο μακροσκελές αυτό σατιρικό ποίημα υπάρχει και πνεύμα και σάτιρα και πρωτοτυπία. Το μόνο που δεν υπάρχει είναι σπέρμα αλήθειας και ιστορικές παρατηρήσεις γι' αυτό και ένα ποίημα που γράφτηκε για τη Σύρα από Συριανό, μέσα σε λιγα χρόνια είχε ξεχαστεί. Φοβούμαι δε ότι δεν πρόκειται να το αναστήσουν οι λίγες σελίδες του παρόντος.

.....

(1) Α. Χούμης, «Παλαιά Συριανά», εφ. «Ήλιος» Ερμουπόλεως. αρ. 9/1903.

(2) Στον πρόλογο της εκδόσεως αυτής, Π.Δ. Σακελλαρίου. επιμελεία Κ. Ζησίου, καθηγητού και με τίτλο ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ υποστηρίζεται ότι μετά τη Σύρα ο Ορφανίδης επήγε στο Ναύπλιο και στη συνέχεια στην Αθήνα. Από όσα όμως ο ίδιος υποστηρίζει στη Σύρα έμαθε τα πρώτα γράμματα και εκεί κοντά στον έμπορο πατέρα του μεγάλωσε.

(3) Την εποχή εκείνη πολλοί νεαροί Αθηναίοι, άεργοι, κομψευόμενοι κατέπλεαν στη Σύρα με την ελπίδα να γοητεύσουν καμιά μεγαλόπρικο Συριανή.

(4) Και η παρατήρηση αυτή ενισχύει την άποψη της συγγραφέως τού ποιήματος όταν ασφαλτοστρώνονταν οι πρώτοι διανοιγόμενοι δρόμοι προς τις εξοχές (1850-1860).

(5) Το γεγονός αυτό επιβεβαιούται από το ότι στο τρίτο άσμα του έργου του αυτού στο οποίο ασχολείται ο Ορφανίδης με τη φανταστική επίσκεψη στη Σύρα του Λόρδου Γουλφ γράφει και τα ακόλουθα:

*Και μάτην ανεζήτησεν επί πετρών αγράφων
Του Φερεκύδου του σοφού τον οίκον, ή τον τάφον.
Όμως ηγόρασ' ευθηνά (δι' εκατόν στερλίνας)!
Σπάθην κοσμούσαν την οσφύν ποτε της Βαβουλίνας!
Αλλ' ότι προσαπέκτησε πολύτιμον προ πάντων
Και δεν αντήλασεν ουδέ με πλήθος αδαμάντων
Ήτο εξ φθείρες, αίτινες κατήγοντο βεβαίως!
Από των Φερεκυδών!... ο θησαυρός ο νέος
Έμελλε να σταλή ευθύς εις την Ακαδημίαν
Προς επιστήμης πλουτισμόν και του ευρέτου μνείαν.*

(6) Το δημοσίευμα αυτό υπογράφεται με το ψευδώνυμο «Timeson» (ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ. Αθήνα 1886 σελ. 16-34) υποσημειώνεται δε ότι ο υπό το ψευδώνυμο Timeson συγγραφέας είναι ο Ευστ. Χρονόπουλος.

(7) Όπως γράφει ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών της Βοτανικής Χαρ. Γιαπούλης στη μελέτη του *Ιστορία των Βοτανικών ερευνών των Κυκλάδων κατά τους νεωτέρους χρόνους* ο Θ. Ορφανίδης επισκέφθηκε τις Κυκλάδες κατά τα έτη 1856, 1858, 1859 και 1865. Στη συνέχεια πραγματοποιούσε κάθε χρόνο ένα ταξίδι. Για όλα τα ταξίδια του αυτά χρησιμοποίησε σαν βάση του την Ερμούπολη. (Αθήνα 1965. σελ. 32), Βλ. και Θ. Δε Χελδράιχ. *Ο Θ.Γ. Ορφανίδης ως Βοτανικός.*

(8) Ο γιατρός Ν. Μύρων έγινε γνωστός στους λογοτεχνικούς κύκλους από τους θρήνους που δημοσίευσε περί το τέλος του 1889 για το θάνατο της μοναχοκόρης του Δανάης. Τότε δημοσίευσε σε Κυκλαδικό Ημερολόγιο και ντόπιες εφημερίδες ποιήματά του γεμάτα πόνο και απόγνωση αφιερωμένα στο θάνατο της Δανάης που τότε ήταν περίπου 16 χρονώ. Απ' αυτό το *Ημερολόγιο* του Κ.Φ. Σκόκου, του 1892, σελ. 102 αναδημοσιεύθηκε με τίτλο *Δανάης Μνημόσυνα*

ένα ποίημα του Μύρωνα με τίτλο «Η αυγή μου» που είχε δημοσιευθεί στη Σύρα τον Ιανουάριο 1890. Στη συνέχεια στο Ημερολόγιο του 1893, σελ. 67, δημοσιεύεται με τίτλο «Απόγνωσης» άλλο ποίημα του Ν. Μύρωνος μαζί με μια ωραιότατη φωτογραφία του. Το ποίημα πρωτοδημοσιεύθηκε στη Σύρα το Σεπτέμβριο 1891. Απ' αυτά τα δεδομένα συμπεραίνεται ότι το παραπάνω σατιρικό ποιημάτιον θα απαγγέλθηκε απ' τον Ορφανίδη περί το 1876 αφ' ότου και διακοπήκανε οι επισκέψεις του Ορφανίδη στη Σύρα, εφ' όσον ο Μύρων είχε το 1889 κόρη 16 ετών. Τα ποιήματα αυτά του Μύρωνος είχαν και συνέχεια. Στο *Ημερολόγιο*

Σκόκου του 1893, σελ. 180, δημοσιεύεται ένα άλλο θρηνώδες ποίημα με τίτλο «Μυρώνι», που με χρονολογία 14 Νοεμβρίου 1890 το υπογράφει ένας νέος 20 ετών Περικλής Μελέαγρης, ο οποίος είχε υποστεί ψυχικό τραύμα παρόμοιο με του Μύρωνα. Το ποίημα τελειώνει με το τετράστιχο:

*Με άλγος εις τους οφθαλμούς και άλ' εις την καρδίαν
αιμάσσων και απυηθηκέυς μετά φρικώδη πάλην
έρχομαι προς σέ ποιητά, μέ τόλμην και δειλίαν
εις φιλικήν δια παντός ν' αναπαυθώ αγκάλην.*

Ο Μύρων απάντησε με άλλο ποιήμα του στον Περ. Μελέαγρο που δημοσιεύθηκε στο *Ημερολόγιο*

του Σκόκου, του 1893, σελ. 199. Βλ. Κ. Θ. Δημαρά *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*

, σελ. 300 Α' τόμο όπου αναφέρει για το ποίημα του Ορφανίδη «Μένιππος» ότι στέκει πολύ κάτω από τα ποιήματα του Αλεξ. Σούτσου και φθάνει σε χυδαίες προσωπικές επιθέσεις και υπαινιγμούς που δεν έχουν καμιά σχέση με τη σάτιρα. Όπως δε αναφέραμε παραπάνω αυτή η τάση του Ορφανίδη προς βωμολοχία τον οδήγησε και στο πταισματοδικείο και σε καταδίκη του σε κράτηση τριών ημερών.

(9) Γερμανός ιστορικός που υποστήριξε στις αρχές τού 19ου αιώνα ότι οι σημερινοί Έλληνες

Θεοδώ ρου Ορφανίδη: Τίρι - Λίρι ή το κυνηγέσιον εν νήσω Σύρω

Συντάχθηκε απο τον/την easylogic

Παρασκευή, 02 Δεκέμβριος 2011 14:15 - Τελευταία Ενημέρωση Παρασκευή, 02 Δεκέμβριος 2011 22:24

δεν έχουν καμιά σχέση με τους αρχαίους λόγω των γενομένων αλληπάλληλων εισβολών και εγκαταστάσεων στην Ελλάδα ξένων βαρβάρων φυλών.

(10) Ο Edmond About, Γάλλος λόγιος, συγγραφέας πολλών μυθιστορημάτων. Ήταν φανατικός τουρκόφιλος.

Πηγή: Συριανά Γράμματα, 7^ο ΤΕΥΧΟΣ, Ιούλιος 1989

.....

Θεόδωρος Γ. Ορφανίδης, Τίρι-Λίρι ή Το κυνηγέσιον εν νήσω Σύρω

Ποίημα ηρωϊκοκωμικόν εις μέρη επτά

http://anemi.lib.uoc.gr/php/pdf_pager.php?rec=/metadata/a/b/1/metadata-465-0000001.tkl∓do=93599.pdf&lang=en&pageno=1&pagestart=1&width=280&height=388&maxpage=97